

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
щодо акредитації галузі знань 1401 „Сфера обслуговування”
спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”
освітньо-кваліфікаційного рівня „Магістр”
у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки

Згідно з Положенням про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України 09.08.2001 року, № 978 (із внесеними змінами від 31.10.2011 р., 15.08.2012 р., 18.05.2013 р., 27.05.2014 р.) та наказом Міністерства освіти і науки України № 4-л від 14 січня 2016 року експертна комісія у складі:

голова комісії – Бойко Маргарита Григорівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанного бізнесу Київського національного торговельно-економічного університету;

член комісії – Мендела Ірина Ярославівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи Державного вищого навчального закладу „Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”

розглянула подані матеріали та провела на місці акредитаційну експертизу провадження освітньої діяльності, пов'язаної з підготовкою у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки фахівців із галузі знань 1401 „Сфера обслуговування” спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” освітньо-кваліфікаційного рівня „Магістр” і встановила наступне:

1. Загальна характеристика вищого навчального закладу

Експертиза щодо акредитації галузі знань 1401 „Сфера обслуговування” спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” освітньо-кваліфікаційного рівня „Магістр” у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки виконувалась на підставі заяви ректора СХУ імені Лесі Українки.

16 липня 1993 року Указом Президента України створено Волинський державний університет імені Лесі Українки. 4 жовтня 2007 року Указом Президента України університету був наданий статус національного. Відповідно до наказу МОНмолодьспорту України № 1012 від 13.09.2012 року ВСУ імені Лесі Українки перейменованій у Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки.

Університет є самостійною юридичною особою, має свій баланс, веде документацію та подає звітність відповідно до встановлених вимог.

Основними установчими документами є:

– *Статут Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*, прийнятий конференцією трудового колективу від 23 жовтня 2012 року (протокол № 1) та затверджений Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України 19.12.2012 р. Державну реєстрацію змін до установчих документів проведено 22.05.2014 року (наказ № 476 від 12.05.2014 року).

– Довідка з Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України (серія АА № 690966), згідно з яким визначено ідентифікаційний код № 02125102, що зареєстрований виконавчим комітетом Луцької міської ради 02.01.2013 р.

Голова експертної комісії

проф. Бойко М.Г.

– *Ліцензія* Міністерства освіти і науки України (серія АЕ № 636079 від 10.03.2015 р.), відповідно до якої університет має право здійснення освітньої діяльності за ОКР „Бакалавр”, „Спеціаліст”, „Магістр”.

– *Сертифікат* про акредитацію (серія РД-IV № 0356270), який визнає університет акредитованим за статусом вищого навчального закладу IV (четвертого) рівня.

Поштова адреса університету: 43025, Волинська область, м. Луцьк, пр. Волі, 13, тел./факс 72-01-23, e-mail: post@eenu.edu.ua

Ректор – Коцан Ігор Ярославович, доктор біологічних наук, професор, академік Академії вищої школи України, президент біофізичного товариства України, член спеціалізованої вченої ради Д. 26.001.38 у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

У структурі університету є 8 факультетів: інформаційних систем, фізики і математики, хімічний, біологічний, географічний, міжнародних відносин, юридичний, історичний, психології та 7 інститутів: педагогічний, економіки та менеджменту, фізичної культури та здоров'я, мистецтв, соціальних наук, філології та журналістики, іноземної філології, а також підготовче відділення і навчально-науковий центр післядипломної освіти.

До структурних підрозділів університету належать: науково-дослідна частина, навчальний, навчально-методичний з ліцензування та акредитації, молодіжної політики та соціальної роботи, планово-фінансовий, кадрів, військово-мобілізаційний, юридичний, аспірантури, докторантури і наукового стажування, міжнародних зв'язків, загальний, інформаційно-обчислювальний центр, а також психологічна служба, відділ зв'язків із громадськістю, редакційний відділ, транспортний відділ, студмістечко, бухгалтерія, агробіостанція, ботанічний сад „Волинь”, архів, бібліотека, Центр культури і дозвілля тощо. Університет має 69 кафедр, з них випускових – 53, 17 науково-дослідних та 58 науково-навчальних лабораторій.

З 2009 р. у структурі СНУ імені Лесі Українки функціонує Коледж технологій, бізнесу і права.

Університет розміщується у 15 будівлях і спорудах: навчальні корпуси, студентське містечко, спорткомплекс, археологічний музей, музей Лесі Українки, відділ зв'язків із громадськістю, редакційний відділ, видавництво, бібліотека, студентська поліклініка, гуртожитки, заклади ресторанного господарства.

В університеті є спортивно-оздоровчий комплекс, 12 спортивних залів (ігрові та спеціалізовані) оснащені сучасним обладнанням та тренажерами, формується центр фізичної реабілітації, функціонують відкриті спортивні майданчики, 2 стадіони, база практик – табір „Гарт” (на 252 місця) на озері Світязь на території Шацького природного національного парку. У приміщеннях навчальних корпусів працюють 7 їдалень на 409 посадкових місць. Університет має 5 гуртожитків. Ремонт на об'єктах університету здійснюють працівники відділу капітального ремонту та реконструкції.

Підготовка молоді до вступу в університет проводиться через Волинське відділення Малої академії наук України, підготовче відділення (зокрема відділення „Абітурієнт”), Володимир-Волинський і Луцький педагогічні коледжі, Коледж технологій, бізнесу та права СНУ імені Лесі Українки, гімназії №№ 4, 14, 21, Волинський ліцей-інтернат.

Зусиллями деканатів і кафедр університету сформована система профорієнтаційної роботи. Викладачі університету беруть участь в організації обласних та міських предметних олімпіад. До профорієнтаційної роботи залучаються студенти та викладачі, традиційними стали Дні відкритих дверей на факультетах, ярмарки професій, акція „Стань студентом на один день”. Життя ВНЗ висвітлюється у передачах університетського радіо, Волинського телебачення та радіо, періодиці, зокрема у студентському тижневику „Наш університет”, на сайті СНУ імені Лесі Українки (www.eenu.edu.ua). Як результат, зростає конкурс абітурієнтів (у 2012 р. – 14,4 особи на місце, у 2013 – 18,1, у 2014 р. – 16,8, у 2015 – 18,2), поліпшився якісний склад першокурсників.

Навчальний процес в університеті організований і проводиться відповідно до діючого законодавства та Положення про державний вищий заклад освіти. Розроблені та реалізуються нормативні документи, що регламентують навчальний процес (графік навчального процесу, розклад занять, консультацій тощо).

На факультетах (в інститутах) університету функціонують науково-методичні семінари, на яких розглядаються психолого-педагогічні проблеми вищої школи, сучасні інноваційні технології.

Практична підготовка спеціалістів здійснюється за допомогою навчально-виробничої та переддипломної практик. Університет має достатню кількість баз практик (понад 143). Це готелі „Світязь”, „Україна”, „Мотор”, гіпермаркет „Там-Там”, супермаркети „Вопах”, „Наш край”; ресторани „Прага”, „Україна”, „Срібні лелеки”, „Білий рояль”, „Світязь”, „Корона Вітовта”, „Зелений гай”; кафе „Гусар”, „Околиця”. Усі студенти направляються для проходження переддипломної практики у ті організації, підприємства, навчальні заклади області, де вони планують працювати.

Комп’ютерний парк університету нараховує понад 900 сучасних персональних машин. Тривалість дисплейного часу на одного студента університету становить 1 годину на добу. У 2011 році розпочав роботу Центр інноваційних технологій та комп’ютерного тестування.

Поліграфічна база університету дозволяє видавати достатню кількість навчальних і методичних посібників, підручників, монографій для забезпечення навчального процесу.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки укомплектовано кваліфікованим професорсько-викладацьким складом, спроможним забезпечити підготовку фахівців на рівні державних вимог. Базова освіта понад 90% професорсько-викладацького складу узгоджується із профілем дисциплін, які вони викладають; 18–20% викладачів університету щорічно підвищують свій кваліфікаційний рівень, в основному, через стажування, у тому числі й у зарубіжних навчальних закладах.

Фонди наукової бібліотеки нараховують понад 823 тисячі примірників, функціонують 7 читальних залів на 660 місць, крім того працюють відділи: абонементу, науково-методичний, комплектування документів, наукової обробки документів та організації каталогів, читальних залів, періодичних видань, зберігання фондів, науково-бібліографічний, автоматизації та комп’ютерних технологій та культурно-просвітницької роботи. Навчальний процес повністю забезпечений навчально-методичною та науковою літературою.

СНУ імені Лесі Українки співпрацює із зарубіжними навчальними закладами. Укладено договори про співдружність з університетами Німеччини і Франції, Польщі та Росії, Білорусі та Словаччини, Італії та Норвегії, Литви та Азербайджану, із цілим рядом академічних інститутів України. Протягом останніх років близько 20 викладачів і співробітників, аспірантів та студентів пройшли наукове стажування, брали участь у міжнародних конференціях, семінарах, симпозіумах. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки активно співпрацює з міжнародними освітніми фондами „Відродження”, за програмами зарубіжних країн, академічних обмінів імені Едмунда Маскі, IREX, DAAD, ЄС Еразмус, бере участь у діяльності Корпусу Миру США в Україні, організації „Американські Ради”, консорціумі українських університетів та Варшавського університету, Східноєвропейських мережах університетів, Українсько-канадського гендерного фонду, цьому сприяє створений у 2000 р в університеті відділ міжнародних зв’язків.

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки готує бакалаврів за 46 напрямками, спеціалістів за 46 спеціальностями та магістрів за 57 спеціальностями. Станом на 10.10.2015 року контингент студентів становив усього 10087 осіб, з них на денній формі навчаються 6415 осіб, заочно та в екстернаті – 3672 особи.

Підготовка фахівців проводиться відповідно до навчальних планів, затверджених у встановленому порядку, та Ліцензії Міністерства освіти і науки України (серія АЕ № 636079 від 10.03.2015 р.).

За напрямом підготовки 6.140101 „Готельна і ресторанна справа” освітньо-кваліфікаційним рівнем „Бакалавр”, спеціальністю 7.14010101, 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” освітньо-кваліфікаційними рівнями „Спеціаліст”, „Магістр” навчаються 115 студентів, у тому числі на державній формі – 26 студентів (табл. 1). Підготовку фахівців за напрямом (спеціальністю) „Готельна і ресторанна справа” забезпечує кафедра туризму та готельного господарства (завідувач кафедри – доктор географічних наук, професор Льїн Л.В.).

Таблиця 1

**Структура підготовки фахівців
за напрямом 6.140101 „Готельно-ресторанна справа”
та спеціальністю 7.14010101, 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”
у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки**

Напрямок підготовки/ спеціальність (шифр і назва)	Освітньо-кваліфікаційні рівні „Бакалавр”, „Спеціаліст”	Форма навчання	Кількість студентів						
			разом	I	II	III	IV	V	VI
6.140101 „Готельно-ресторанна справа”	Ліцензований обсяг (осіб)	денна	100	25	25	25	25	–	–
	Фактичний контингент студентів (осіб)		80	25	14	21 (9м/с)	20 (4м/с)	–	–
	У тому числі державне замовлення (осіб)		21	6	5	5	5	–	–
	Ліцензований обсяг (осіб)	заочна	15	15	–	–	–	–	–
	Фактичний контингент студентів (осіб)		12	12 (у т.ч. 1 екстерн)	–	–	–	–	–
	У тому числі державне замовлення (осіб)		1	1	–	–	–	–	–
7.14010101 „Готельна і ресторанна справа”	Ліцензований обсяг (осіб)	денна	25	–	–	–	–	25	–
	Фактичний контингент студентів (осіб)		8	–	–	–	–	8	–
	У тому числі державне замовлення (осіб)		4	–	–	–	–	4	–
8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”	Ліцензований обсяг (осіб)	денна	20	–	–	–	–	10	10
	Фактичний контингент студентів (осіб)		15	–	–	–	–	7	8
	У тому числі державне замовлення (осіб)		2	–	–	–	–	–	2

Комісія констатує: інформація, подана Східноєвропейським національним університетом імені Лесі Українки до Міністерства освіти і науки України, – достовірна. Університет цілком здатний забезпечити підготовку фахівців за ОКР „Магістр” зі спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”.

2. Формування контингенту студентів

СНУ імені Лесі Українки має значний досвід щодо формування контингенту студентів спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”. Значною мірою цьому сприяє системний підхід до організації профорієнтаційної роботи, основними складовими якого є:

- діяльність підготовчих і консультативних курсів для абітурієнтів;

Голова експертної комісії

проф. Бойко М.Г.

– проведення професорсько-викладацьким складом і методичним персоналом інформаційно-роз'яснювальної та консультативної роботи з випускниками загальноосвітніх шкіл Західного регіону України, а також з працівниками підприємств готельного та ресторанного бізнесу;

– організація для абітурієнтів Днів відкритих дверей, екскурсій, навчально-тренувальних походів, подорожей, радіальних виїздів на туристичні маршрути та ін.;

– активне просування власного навчального продукту на ринок освітніх послуг (теле- та радіопередачі, публікації в пресі, використання ресурсів в мережі Інтернет тощо).

Профорієнтаційна робота серед учнів шкіл проводиться і під час виїзних виробничих і навчальних практик, тому контингент абітурієнтів має таку географію – 6 областей України, зокрема 89 % студентів з Волинської області, 7 % – з Рівненської, 4 % – з інших областей України. Відбір студентів на спеціальність 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” проводиться за результатами вступних іспитів та враховуючи рейтинг випускників ОКР „Бакалавр”. У 2015 р. на спеціальність 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” на денну форму навчання ОКР „Магістр” зараховано 7 студентів.

Основними проблемами, які вирішує кафедра, формуючи контингент студентів за спеціальністю, стали: складна демографічна ситуація в країні; здійснення перших наборів магістрів (2015 р. – без державного замовлення), регіональна специфіка розташування області на кордоні з Республікою Польща (привабливі пропозиції магістерських програм). В університеті існують передумови збільшення реального контингенту студентів ОКР „Магістр” відповідно до ліцензованого обсягу, оскільки підготовка магістрів з готельного та ресторанного бізнесу є одним із перспективних і затребуваних видів навчальної, наукової та професійної діяльності з точки зору загальнодержавних інтересів та потреб ринку Північно-Західного регіону України.

Комісія констатує: формування контингенту студентів проводиться на належному рівні та ґрунтується на системній організації профорієнтаційної роботи. Чисельність студентів, що навчаються за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”, не перевищує ліцензованого обсягу. Оригінали всіх засновницьких документів, матеріали аналізу за переліком, обсягом та повнотою відповідають вимогам „Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах” і є достовірними. У Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки та на випусковій кафедрі систематично проводиться робота з формування, підвищення кваліфікації та атестації педагогічних працівників. Стан кадрового забезпечення відповідає акредитаційним вимогам.

3. Зміст підготовки фахівців за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”

Підготовка фахівців за напрямом (спеціальністю) „Готельна і ресторанна справа” здійснюється згідно з Концепцією розвитку освіти у сфері обслуговування, затвердженою у 2011 р. ректором СНУ імені Лесі Українки та погодженою Волинською обласною державною адміністрацією.

Загальний обсяг часу на підготовку магістра з готельної і ресторанної справи за навчальним планом становить 3240 годин або 90 кредитів ЄКТС, які опановують студенти протягом 1,5 роки навчання. Загальний обсяг нормативних навчальних дисциплін становить 2214 годин (61,5 кредита). Загальний обсяг дисциплін самостійного вибору вищого навчального закладу становить 612 годин (17 кредитів), а дисциплін вільного вибору студента – 414 годин (11,5 кредита).

Підготовка магістрів передбачає проходження виробничої, переддипломної (виробничої) та асистентської практик. Практику студенти проходять в установах, організаціях і підприємствах готельно-ресторанного та туристичного бізнесу м. Луцька, Волинської області та інших областей, з якими укладено договори. Зокрема, це такі бази

практик: готелі „Світязь”, „Україна”, „Мотор”, гіпермаркет „Там-Там”, супермаркети „Вопак”, „Наш край”; ресторани „Прага”, „Україна”, „Срібні лелеки”, „Білий рояль”, „Світязь”, „Корона Вітовта”, „Зелений гай”; кафе „Гусар”, „Околиця”; комбінати шкільного харчування та їдальні університету. Під час літніх канікул студенти мають можливість пройти практику на підприємствах готельного та ресторанного бізнесу Карпатського регіону, Шацького національного природного парку та інших курортних регіонів України. Виробничу практику студенти проходять у Туреччині, Греції, Польщі та інших країнах.

До керівництва практикою студентів залучаються досвідчені викладачі, висококваліфіковані працівники баз практики та керівники структурних підрозділів готелів та ресторанів. При проходженні виробничої практики студенти виконують обов'язки, які дозволяють їм набути знань та практичних навичок для здійснення професійної діяльності у сфері готельного та ресторанного бізнесу.

Державна атестація випускників за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” передбачає складання комплексного екзамену з професійно-орієнтованих дисциплін та захисту магістерської роботи.

Комісія констатує: зміст підготовки магістрів зі спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” відповідає акредитаційним вимогам.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

На кафедрі туризму та готельного господарства повністю підготовлено навчально-методичне забезпечення за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”. У навчальний процес впроваджено пакети прикладних комп'ютерних програм. Усі нормативні та вибіркові навчальні дисципліни стовідсотково забезпечені підручниками та іншими необхідними навчально-методичними матеріалами. Для проведення контрольних зрізів знань розроблено комплексні контрольні роботи. Викладання навчальних курсів здійснюється державною мовою.

Працівниками університетських кафедр підготовлена серія наукової, навчально-методичної та краєзнавчої літератури для студентів та фахівців в галузі економіки та менеджменту, готельно-ресторанного бізнесу, зокрема: Левицький В.В. „Формування стратегій розвитку підприємств на засадах прогнозування кон'юнктури ринку: Монографія” (Луцьк, 2008), Черчик Л.М., Коленда Н.В. „Стратегічний потенціал рекреаційної системи регіону: теорія, методологія, оцінка: Монографія” (Луцьк, 2008), Тоцька О.Л. „Економіко-математичне моделювання випуску продукції в харчовій промисловості України: Монографія” (Луцьк, 2009), Тоцька О.Л. „Інформаційні системи в інноваційній діяльності: Навчальний посібник” (Луцьк, 2010), Ліпич Л.Г. „Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник” (Луцьк, 2011), Ліпич Л.Г. „Економіка підприємства: Навчальний посібник” (Луцьк, 2014), Лішук В.І. „Економічна теорія: Навчальний посібник” (Луцьк, 2015), Стрішенець О.М. „Стратегічний менеджмент: Навчально-методичні вказівки до семінарських занять для студентів за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” (Луцьк, 2012), Стрішенець О.М. „Економічна теорія: Навчальний посібник” (Луцьк, 2013), Стрішенець О.М. „Стратегічний маркетинг: Навчально-методичні вказівки до семінарських занять для студентів за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” (Луцьк, 2012), Черчик Л.М. „Соціально-трудова сфера Волині: статистичний аналіз стану та тенденцій розвитку” (Луцьк, 2012), Черчик Л.М. „Формування та регулювання міжгалузевих зв'язків у рекреаційному комплексі регіону: Монографія” (Луцьк, 2012), Черчик Л.М. „Економіка праці й соціально-трудові відносини: Підручник. У 2-х ч.” (Луцьк, 2012), „Інвестиційно-інноваційний механізм регулювання розвитку прикордонного регіону: Колективна монографія” (за ред. М.І. Карліна; Луцьк, 2010), „Управління виробничим та інфраструктурним розвитком економічного потенціалу країни: Монографія” (за ред. В.П.Волкова; Запоріжжя, 2012), „Стратегічне управління національним економічним розвитком: Колективна монографія” (Донецьк, 2013), Черчик Л.М., Міщенко О.В., Єрко І.В.

„Туристично-рекреаційний комплекс Волинської області: передумови розвитку: Монографія” (Луцьк, 2014), Черчик Л., Коленда Н., Міщенко О., Єрко І. „Сучасний стан розвитку туристично-рекреаційного комплексу Волинської області: Монографія” (Луцьк, 2014), Єрко І.В. „Суспільно-географічне дослідження туристичної інфраструктури Волинської області: Монографія” (Луцьк, 2014) та ін.

Для формування фахових компетентностей професорсько-викладацьким складом кафедри підготовлено навчально-методичні рекомендації для студентів спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”, зокрема:

- Методологія та організація наукових досліджень: Методичні вказівки (автор – Ільїн Л.В., 2015 р.);
- Діловий та дипломатичний протокол : Навчальні матеріали до курсу (автор – Лисюк Т.В., 2011 р.);
- Стратегічний менеджмент: Методичні вказівки для студентів (автор – Стрішенець О.М. 2012 р.);
- Стратегічний маркетинг: Методичні вказівки для студентів (автор – Стрішенець О.М. 2012 р.).

Навчальний процес здійснюється відповідно до навчального плану, який затверджений у встановленому порядку.

Підготовка магістрів здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми та освітньо-кваліфікаційної характеристики, навчального та робочого навчальних планів з урахуванням державних стандартів і вимог Міністерства освіти і науки України (ГСВО МОНУ 8.14010101-09) та особливостей потреб регіону.

Навчальний план за ОКР „Магістр” галузі знань „Сфера обслуговування” спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” складений за типовою формою, затвердженою Департаментом вищої освіти Міністерства освіти і науки України. Навчальний план відповідає чинній освітньо-професійній програмі підготовки магістра.

Програма підготовки магістрів з готельної і ресторанної справи передбачає проходження виробничої практики терміном 5 тижнів у другому семестрі, переддипломної виробничої практики терміном 3 тижні у третьому семестрі та асистентської практики терміном 3 тижні у 2 семестрі та вивчення дисциплін циклів:

- гуманітарної та соціально-економічної підготовки;
- професійної та практичної підготовки: у т.ч. за вибором вищого навчального закладу; за вільним вибором студентів.

Навчальний процес за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” забезпечений:

- освітньо-професійною програмою підготовки магістра відповідно до Галузевого стандарту вищої освіти України, затвердженого Наказом МОН України № 78 від 09.02.2009 р.;
- освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівців спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” освітньо-кваліфікаційного рівня „Магістр”, затвердженою в установленому порядку;
- навчальним планом підготовки фахівців за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”, розробленим кафедрою туризму та готельного господарства на основі освітньо-професійної програми підготовки фахівців, яку затверджено у встановленому порядку;
- навчальними та робочими навчальними програмами з усіх дисциплін підготовки магістрів відповідно до навчального плану;
- програмами практичної підготовки магістра, зокрема робочими програмами виробничої, асистентської та переддипломної практик;
- робочими програмами з усіх навчальних дисциплін відповідно до навчального плану підготовки фахівців спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”, які містять розділи тематичного планування, теми для практичних занять, завдання для

самостійної роботи студентів, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів (відповідно до модульно-рейтингової системи), список рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів;

- інформаційно-методичним забезпеченням, яке становлять підручники, посібники, спеціальна література з гуманітарних, соціально-економічних, професійно орієнтованих дисциплін; студенти мають можливість доступу до мережі Інтернет як до джерела інформаційних ресурсів.

Комісія констатує: організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу підготовки магістрів зі спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” у СНУ імені Лесі Українки за кількісними і якісними параметрами повністю відповідає нормативним вимогам щодо акредитації. За результатами аналізу навчально-методичного забезпечення підготовки фахівців, експертна комісія зазначає, що навчальний процес в університеті здійснюється згідно з навчальним планом у відповідності до вимог нормативних та навчально-методичних документів вищої освіти. Забезпечення студентів підручниками і посібниками власного бібліотечного фонду становить 100%. Всі дисципліни навчального плану, курсове проектування, практики мають відповідне методичне забезпечення, достатнє для акредитації фахівців ОКР „Магістр”.

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Здійснений експертною комісією аналіз свідчить, що навчально-виховний процес підготовки магістрів зі спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” забезпечує кваліфікований склад викладачів і науковців.

Професорсько-викладацький склад випускової кафедри туризму та готельного господарства становить 15 осіб, з яких 14 осіб (93,3 %) – штатні працівники університету (у т.ч. на умовах внутрішнього сумісництва): 2 доктори географічних наук, професори, 4 доктори економічних наук, професори, 4 кандидати географічних наук, доценти, 1 кандидат економічних наук, доцент, 1 кандидат педагогічних наук, доцент, 2 старші викладачі. За сумісництвом на кафедрі працює доктор географічних наук, професор кафедри країнознавства та туризму КНУ імені Тараса Шевченка Бейдик О.О. (6,7 %).

Якісний показник кадрового складу кафедри становить 86,7 %.

Таблиця 2

Характеристика професорсько-викладацького складу кафедри туризму та готельного господарства СНУ імені Лесі Українки

№ з/п	ПВС, осіб, %	З них працюють						
		на постійній основі (у т. ч. на умовах внутрішнього сумісництва)				за сумісництвом		
		разом, осіб, %	у тому числі			разом, осіб, %	у тому числі	
			доктори наук, професори, осіб, %	кандидати наук, доценти, осіб, %	без наукових ступенів і звань, осіб, %		доктори наук, професори, осіб, %	кандидати наук, доценти, асистенти, осіб, %
1.	15 100	14 93,3	6 42,9	6 42,9	2 14,2	1 6,7	1 100	– –

Випускову кафедру очолює доктор географічних наук, професор Ільїн Леонід Володимирович. Він є автором 8 монографій; 3 навчальних посібників, а також понад 250 друкованих праць (словники, енциклопедії, довідники, статті у фахових виданнях,

Голова експертної комісії

проф. Бойко М.Г.

різноманітні наукові видання та збірники) з сфери обслуговування та рекреаційно-туристичних ресурсів. Л.В. Ільїн є членом редакційної колегії фахових наукових часописів „Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки”, „Природа Західного Полісся та прилеглих територій”, відповідальний редактор наукового збірника „Наукова майстерня”, а також „Наукові студії”, „Теоретичні та прикладні проблеми країнознавства і краєзнавства”, член оргкомітету Міжнародних науково-практичних конференцій „Основные направления развития современной географии” (м. Владимир, Російська Федерація). Він також є заступником голови Науково-технічної ради Національного природного парку „Прип'ять-Стохід”, членом науково-технічної ради Черемського природного заповідника (Волинська область) та одним із засновників Міжнародної екологічної асоціації „Заболочений край Західне Полісся” (International ecological association „West Polissia Wetland”).

Професор Ільїн Л.В. – експерт „Стратегії туристичного розвитку міста Луцьк” в рамках проекту „Стратегія розвитку туризму міста Луцьк в умовах транскордонного співробітництва та європейської інтеграції”, який співфінансується в рамках Програми польської закордонної допомоги Міністерства закордонних справ Республіки Польща (№ 525/PZ), брав участь в обговоренні та схваленні „Концепції Державної цільової програми розвитку туризму і курортів на 2010–2015 роки”, співпрацює з Європейським центром транскордонних ініціатив (м. Люблін, Польща) та ін.

Ільїн Л.В. – член спеціалізованої вченої ради Д 64.051.04 при Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.

З метою підвищення якості підготовки, для читання відкритих лекцій і проведення практичних занять залучаються спеціалісти-практики з провідних університетів України (проф. Любіцева О.О., проф. Бейдик О.О.), Польщі (проф. Зігмунд Млінарчек, проф. Адам Хоїнські), США (доктор Браян Корм'є) та Канади (консультант з готельного господарства Петер Ховард).

Фундаментальні та прикладні наукові дослідження на кафедрі туризму та готельного господарства виконуються за такими головними напрямками: розробка концепцій і програм розвитку функціональної та територіальної структури рекреаційно-туристського комплексу Волинського регіону; готельне господарство Північно-Західного регіону України; експертиза проектів готельно-ресторанного бізнесу; маркетинг туристичного ринку, оцінка конкурентних переваг Волині на національному і міжнародному ринках туристсько-рекреаційних послуг; рекреаційно-туристський потенціал Західного Полісся; туристсько-інформаційна інфраструктура м. Луцька; організація готельної і ресторанної справи у Північно-Західному регіоні України у контексті Єврорегіону „Буг”; менеджмент готельного господарства і туризму Волинської області та ін.

Серед наукових проблем, які розробляються викладачами випускової кафедри, важливе місце посідають держбюджетні та госпдоговірні теми: „Рекреаційно-туристський потенціал Західного Полісся”, „Туристсько-інформаційна інфраструктура м. Луцька”, „Стратегія розвитку туристичного продукту міста Луцьк” (науковий керівник – проф. Ільїн Л.В.); 0103U000658 „Природа та екологія Західного Полісся”, 0106U000275 „Основи раціонального природокористування та охорони природи Західного Полісся” (науковий керівник – проф. Зюзук Ф.В.) та ін.

З 2010 року при випусковій кафедрі працює постійно діюча аспірантура за спеціальністю 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів.

На кафедрі велика увага приділяється підвищенню педагогічної та наукової кваліфікації викладачів. При кафедрі захищені дві докторські та три кандидатські дисертації, готуються докторські та кандидатські дисертації (аспіранти Безсмертнюк Т.П., Зейко В.О., Гринасюк А.Р. і здобувачі Ляшук М.М., Громик О.М., Голод О.М.).

Підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу здійснюється за загальним університетським планом у провідних вищих навчальних закладах України:

Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Київському національному торговельно-економічному університеті, Львівській комерційній академії, Львівському національному університеті імені Івана Франка, Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, Київському університеті туризму, економіки і права. Окрім цього, викладачі кафедри співпрацюють з науковцями провідних ВНЗ ближнього та дальнього зарубіжжя. Усі викладачі за останні 5 років пройшли стажування в провідних вищих навчальних закладах України.

Комісія констатує: кадрове забезпечення навчально-виховного процесу підготовки магістрів зі спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” відповідає діючим нормативам.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки має сучасну матеріально-технічну базу, яка дозволяє організувати на високому рівні не тільки навчальний процес, але й створити комфортні умови студентам для побуту, відпочинку та занять фізичною культурою.

Навчальні заняття проходять у навчальних корпусах В (вул. Винниченка, 30) та С (вул. Потапова, 9), які є власністю Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Навчальні корпуси підключено до загальноміських мереж водопостачання, каналізації та теплозабезпечення.

Поряд з навчальними корпусами знаходяться наукова бібліотека ЧНУ імені Лесі Українки, медично-реабілітаційний центр, Центр культури та дозвілля, спортивний комплекс і басейн. Іногородні студенти повністю забезпечені місцями в гуртожитку. Студенти користуються їдальнями, зокрема в корпусі С працює їдальня на 30 місць. За 50 метрів від корпусу (в навчальному корпусі G) розташована друга їдальня „Експрес” на 24 посадочних місця. Вони функціонують щодня з 9.00 до 17.00.

Кафедра туризму та готельного господарства має в наявності необхідну кількість навчальних аудиторій: загальна площа – 442,61 м². Існують реальні можливості щодо розширення навчальних площ у зв'язку із залученням до навчального процесу площ інших корпусів.

У розпорядженні студентів, що навчаються за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”, 15 аудиторій, комп'ютерна лабораторія. Аудиторні приміщення обладнано для проведення занять з конкретних дисциплін. Комп'ютерна лабораторія забезпечена достатньою кількістю робочих місць для самостійної роботи студентів. Складено графік роботи в лабораторії, згідно з яким студенти працюють не менше 1 год. на день. Комп'ютерна лабораторія підключена до мережі Інтернет. Це дає змогу ефективно здійснювати інформаційний обмін з колегами, а також мати доступ до першоджерел інформації. В навчальному процесі використовуються такі програми: Microsoft Windows 7 Pro, Microsoft Security Essentials, Microsoft Office 2003 Pro, 1С: Підприємство 8.2, LibreOffice 4.0, GIMP 2.0, Inkscape 0.48, PowderCell for Windows v2.4, MPS, MyTest, Adobe Reader, Google Chrome, CCleaner 3.18, OpenOffice.org 3.3, Avogadro 1.1, LyX 2.0, MikTeX 2.9, R Project, Diamond Demonstration Version 3.2i, WinCSD.

Для забезпечення комплексної підготовки студентів за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” в університеті обладнано спеціалізовані лабораторії:

- хімії (корпус С, ауд. 811);
- технології виробництва продукції (товарів, робіт, послуг) (Коледж технологій, бізнесу і права Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, просп. Волі, 51);
- організації ресторанного обслуговування (Коледж технологій, бізнесу і права Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, просп. Волі, 51);

- організації готельного обслуговування (Коледж технологій, бізнесу і права Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, просп. Волі, 51);
 - туристських інформаційних технологій та інформаційних технологій у сфері гостинності (корпус С, ауд. 603);
 - лабораторія ГІС-технологій (корпус К, ауд. 9);
 - мультимедійна лінгафонна лабораторія (корпус С, ауд. 609)
- та кабінети проектування та інженерної графіки (корпус К, ауд. 4).

У 2011 році розпочав роботу Центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування (аудиторний корпус С, вул. Потапова, 9), де студенти проходять модульний та семестровий контроль, а також проводяться ректорські контрольні роботи.

Для самостійної роботи студенти можуть використовувати ресурси Центру інноваційних технологій та комп'ютерного тестування згідно встановленого графіка протягом 2 год. на день.

Займатись науково-дослідною та пошуковою діяльністю студенти спеціальності «Готельна і ресторанна справа» мають можливість у бібліотеці СНУ імені Лесі Українки, де встановлено 3 комп'ютери для роботи з електронним каталогом бібліотеки та 5 у читальній залі з доступом до передплатних електронних ресурсів наукового спрямування.

Додатковим засобом для навчання та спілкування студентів і викладачів є вільний доступ до мережі Інтернет, реалізований за допомогою технології Wi-Fi у фойє та коридорах усіх навчальних корпусів університету.

Лекції викладачі проводять з використанням відеороліків, комп'ютерних презентацій, мультимедійних проекторів та інших сучасних технічних засобів.

Фізичне виховання і спорт є невід'ємною складовою частиною формування загальної та професійної культури особистості, спрямоване на забезпечення здорового способу життя та зміцнення здоров'я молоді. На території університету функціонують сучасні спортивні комплекси.

Санітарно-технічний стан навчальних приміщень відповідає затвердженним нормам. Система контролю за дотриманням вимог ТБ, виробничої санітарії та протипожежної безпеки відповідає чинним вимогам. Випадків порушень ТБ, виробничої санітарії, протипожежної безпеки та травмування не зафіксовано.

Експертна комісія констатує: матеріально-технічне забезпечення навчального процесу підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня „Магістр” зі спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки відповідає вимогам.

7. Якість підготовки та використання випускників

Організація навчального процесу та забезпечення якості навчання знаходяться під постійним контролем керівництва Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки та випускової кафедри туризму та готельного господарства.

Студентами виконано навчальний план згідно з переліком видів і форм навчального процесу, годин та видами контролю навчальних дисциплін і практик, що передбачено освітньо-професійною програмою зі спеціальності 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”, що є необхідною умовою забезпечення якості підготовки фахівців.

Для перевірки якості підготовки випускників розроблені пакети комплексних контрольних робіт з професійно-орієнтованих дисциплін. Результати написання контрольних робіт студентами, які навчаються за спеціальністю „Готельна і ресторанна справа”, засвідчують належний рівень знань. Контрольні роботи виконували 8 студентів 62М групи. Зокрема, частка студентів, які отримали „відмінно” та „добре”, становить – 100 %, середній бал 4,8–4,9.

Експертною комісією проведено замір знань за комплексними контрольними роботами, розробленими з кожної навчальної дисципліни і затверджених в установленому

порядку. Вибіркова перевірка експертною комісією робіт з навчальних дисциплін підтвердила оцінки, виставлені викладачами під час самоаналізу. Результати контрольних робіт, проведених під час експертизи, в цілому, підтвердили результати самоаналізу (контрольні роботи виконували 8 осіб, відхилення у середньому балі – 0,2–0,3) (зведені результати виконання комплексних контрольних робіт при проведенні акредитаційної експертизи студентами, які навчаються за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”, наведено у додатку).

При перевірці рівня засвоєння професійно-орієнтованих дисциплін студенти продемонстрували належний рівень теоретичних знань, практичні вміння та навички щодо вирішення актуальних проблем функціонування підприємств готельного та ресторанного господарства, застосування інноваційних технологій.

Свідченням високого рівня підготовки магістрів є позитивні відгуки керівників підприємств готельного та ресторанного господарства України, ближнього та дальнього зарубіжжя, структурних підрозділів установ і організацій, в яких студенти працювали під час проходження виробничої та переддипломної практик.

Належний рівень фахової підготовки студентів засвідчують також результати заліково-екзаменаційних сесій. Загалом якість знань перевищує нормативний показник – 82,8 % з усіх дисциплін, за якими здійснювався контроль.

Перевірка магістерських робіт, які рекомендовані до захисту (протокол № 7 від 01.12.2015 р.), засвідчує відповідність обсягу 4–5 авторських аркушів (100–120 аркушів), тематиці завдань професійної діяльності. Магістерські дослідження виконані за матеріалами реального підприємства, містять елементи наукової новизни, відповідають структурі (вступ, три розділи – теоретичний, аналітико-дослідницький, проектно-рекомендаційний; висновки). Рукописи, подані до захисту, супроводжуються відгуком наукового керівника, зовнішньою рецензією, іншими супровідними документами.

Експертна комісія констатує: якість підготовки і використання випускників освітньо-кваліфікаційного рівня „Магістр” за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки відповідає акредитаційним вимогам.

8. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи щодо їх усунення

Експертна комісія Міністерства освіти і науки України з ліцензування підготовки фахівців за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” освітньо-кваліфікаційного рівня „Магістр”, яка працювала у 2013 р., надала позитивний висновок і рекомендувала випусковій кафедрі:

- продовжувати розробку викладачами кафедри власних науково-методичних розробок з дисциплін професійної підготовки, з подальшим їх запровадженням у навчальний процес при підготовці магістрів за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”;
- активізувати діяльність щодо використання сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі.

З метою виконання висловлених зауважень протягом акредитаційного періоду професорсько-викладацьким складом кафедри туризму та готельного господарства проводилась цілеспрямована організаційно-методична робота щодо впровадження інновацій у навчальний процес з метою забезпечення високого рівня викладання теоретичного матеріалу та забезпечення практичної підготовки фахівців на освітньо-кваліфікаційному рівні „Магістр” за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”.

Викладачі випускової кафедри постійно працюють над розробленням науково-методичного забезпечення навчального процесу, проводять лабораторні та практичні заняття, керують самостійною та науковою діяльністю студентів.

Проведено заходи, спрямовані на розширення фонду електронних матеріалів з навчальних дисциплін професійної підготовки та вільного вибору ВНЗ і студента. У навчальному процесі використовується методика та технологія комп'ютерного тестування при поточному та підсумковому контролі знань і умінь студентів. Створено Центр інноваційних технологій і комп'ютерного тестування СНУ імені Лесі Українки.

Професорсько-викладацький склад кафедри туризму та готельного господарства розширює зв'язки з кафедрами провідних ВНЗ України, які готують фахівців за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”, та провідними вищими навчальними закладами Польщі, Угорщини, Греції з метою вивчення передового досвіду у підготовці фахівців за вказаною спеціальністю.

Проводилася робота щодо зміцнення кадрового потенціалу випускової кафедри. Так, за останні п'ять років захищено 2 докторські та 3 кандидатські дисертації. Викладачі кафедри туризму та готельного господарства працюють над докторськими та кандидатськими дисертаціями. При кафедрі функціонує постійно діюча аспірантура, навчаються 3 аспіранти денної форми навчання, 3 здобувачі працюють над кандидатськими дисертаціями. Коло наукових досліджень аспірантів і здобувачів охоплює актуальні проблеми розвитку готельно-ресторанного бізнесу.

Експертна комісія вважає за необхідне з метою підвищення якості підготовки магістрів зі спеціальності „Готельна і ресторанна справа” рекомендувати керівництву університету:

- облаштувати комп'ютерною технікою та сучасними меблями читальну залу для студентів галузі знань «Сфера обслуговування» всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів навчання; розширити бібліотечний книжковий фонд фаховою літературою за рахунок електронних підручників Центру учбової літератури;
- продовжити роботу випускової кафедри з підготовки авторських навчальних посібників фахового спрямування;
- обладнати спеціалізовані аудиторії для захисту випускових та дипломних робіт на кафедрі туризму та готельного господарства;
- створити належні умови для підвищення ефективності самостійної роботи студентів. Випусковій кафедрі розширити спектр завдань самостійної роботи з дисциплін, застосовуючи тестові завдання, ситуаційні задачі та інші інноваційні технології навчання;
- активізувати профорієнтаційну роботу.

Взявши до уваги всі пропозиції експертної комісії на кафедрі туризму та готельного господарства було проведено засідання, де обговорювалися питання методичного забезпечення підготовки магістрів за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”

9. Підстави для акредитації

Матеріали акредитаційної експертизи свідчать, що програма освітньої діяльності Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки щодо підготовки магістрів за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” ОКР „Магістр” та умови її здійснення (матеріально-технічна база та інше ресурсне забезпечення, якісний склад викладачів, навчально-методичне забезпечення, рівень теоретичної та професійно-практичної підготовки студентів) відповідають чинним вимогам Міністерства освіти і науки України до освітньо-професійної діяльності такого рівня і гарантують забезпечення державних стандартів якості вищої освіти Східноєвропейським національним університетом імені Лесі Українки щодо підготовки магістрів за спеціальністю 8.14010101 «Готельна і ресторанна справа» з ліцензованим обсягом 10 осіб денної форми навчання.

У регіоні існує об'єктивна потреба у магістрах за спеціальністю „Готельна і ресторанна справа”, що дозволяє вважати цілком перспективною їх підготовку у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки, який вдало поєднує теоретичне навчання з можливістю проходження студентами практичного навчання на

підприємствах туристичного та готельно-ресторанного бізнесу у регіонах України та за кордоном (Туреччина, Болгарія, Греція).

Нижче наведена таблиця відповідності показників діяльності Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки з підготовки магістрів за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” критеріям та вимогам Міністерства освіти і науки України, що підтверджує загальний висновок експертної комісії.

Враховуючи стабільну динаміку щодо контингенту студентів, які навчаються за ОКР „Бакалавр”, високий конкурс абітурієнтів за напрямом (спеціальністю) в університеті (у 2015 р. на ОКР „Бакалавр” – 64 особи на одне місце), потребу потенційних працедавців у фахівців за напрямом підготовки (спеціальністю) „Готельно-ресторанна справа”, загальний великий обсяг потенційних абітурієнтів, які навчаються на ОКР „Молодший спеціаліст” у відокремленому структурному підрозділі, вагомий науково-педагогічний, науковий і науково-методичний потенціал випускової кафедри та інших кафедр Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, задіяних у підготовці магістрів за спеціальністю 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа”, належний рівень матеріально-технічного та інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу – **експертна комісія вважає за доцільне акредитувати у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки спеціальність 8.14010101 „Готельна і ресторанна справа” галузі знань 1401 „Сфера обслуговування” за ОКР „Магістр” з ліцензованим обсягом 10 осіб на денній формі навчання.**

Голова експертної комісії

Бойко Маргарита Григорівна,

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри готельно-ресторанного
бізнесу Київського національного
торговельно-економічного університету

Експерт

Мендела Ірина Ярославівна,

кандидат економічних наук, доцент
кафедри готельно-ресторанної та курортної
справи Державного вищого навчального
закладу „Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника”

20 січня 2016 року

„З експертними висновками ознайомлений”

**Ректор Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки**

І. Я. Коцан,

доктор біологічних наук, професор